

PUBLICATIE.

DE GOUVERNEUR GENERAAL
IN RADE.

Allen den genen, die deze zullen zien, of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo aan Ons gebleken is, dat onderscheidene personen, misbruik makende van art. 8, der Publicatie wegens de Goedbriefjes dd. 28 April | 11 Mei 1829, (Gouvernements-blad van dat jaar N°. 6.) en zich op hunne bekende of schijnbare insolventie verlaten te, weigerachtig zijn, om Goedbriefjes; door hun afg. gev. n. vóór den 1sten Julij 1829, en welke zij buiten staat zijn te voldoen, in te wisselen tegen andere Goedbriefjes, op behoorlijk gezegd papier geschreven, en zulks zelfs dan, wanneer de houders der Goedbriefjes hebben aangeboden zelve de kosten van het zegelregt te dragen.

Zoo is het, dat wij diergelijke kwade trouw willende te keer gaan, hebben gedgevonden en verstaan te bepalen en vast te stellen, zoo als Wij zijn doende bij deze:

Alle Goedbriefjes afgegeven op ongezegeld papier vóór den 1sten Junij 1829, zullen tot en met den laatsten Junij aanstaande, ter *Genelare Contrôle* voor de *Finantiën* kunnen worden gezegd, mits betalende de regten daartoe staande.

De krachtens deze bepaling gezegelde Goedbriefjes zullen dertelver volle waarde behouden, en in regten bostaanbaar zijn.

Het zegelregt, aldus te voldoen, zal zijn voor rekening van de debiteuren, en van dezelve door de houders der bedoelde Goedbriefjes kunnen worden terugbetaald.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd in de Raadsvergadering gehouden alhier aan Paramaribo, den 18 Mei 1830, het achttiende jaar van Zijner Majesteits Regering.

CANTZLAAR.

Ter Ordonnantie van Gouverneur

Generaal in Rade,

De Algemeene Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

BUIENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 5den Februarij.

De alhier gevestigde Maatschappij, ter begunstiging van de Volksvrijt heeft sedert het begin van dit strenge jaargetijde, reeds 10,200 brooden en 109,700 ponden steenkolen aan de behoeftigen doen uitdeelen. Deze Maatschappij gaat steeds voort op deze wijze de noodlijdenden te hulp te komen.

Men verneemt van Chimay een nieuw blijk van weldadigheid onzer Koningin, in Hoogstderzelver ondersteuning van een ongelukkig huisgezin te St.

Remij, welks woning geheel en al door de vlammen is verteerd, ondanks de spoedige hulp, door het bestuur van Chimay daar heen gezonden. Deze weldaad, welke Harer Majesteits teedere bezorgheid, omtrent allen die in behoefte verkeerden, op nieuw bewijst, moet de dankbaarheid aller Nederlanders, voor de onuitputbare goedheid der Koninklijke familie opwekken. Chimay is ook aan de mildheid van den Koning, eene aanmerkelijke ondersteuning verschuldigd, voor de herstelling van deszelfs kerkgebouw en een jaarlijksch subsidie voor het onderhoud van zijn collegie, behalve verscheidene bijzondere gunsten.

In de Bij, een dagblad van Huy leest men het volgende: „Den 14den Januarij, des avonds ten 6 ure, vertrok zekere *Pérou*, bode van Tintot, uit het Dorp Terwagne, distrikt van Huy, zijn paard voor zich uit doende gaan; bij de laatste hegge van het dorp gekomen zijnde, ontsprong hem het paard en snelde, om vier wolven te ontwijken welke om eenen nabijzijnden korenmoen waarden, het veld in, in welks midden zich eene geheel met sneeuw gevulde grepe van 5 tot 6 voet diepte bevond, en waarin het nederstortte. *Pérou*, het spoor van zijn paard volgende, vond het tot zijne verwondering geheel met sneeuw bedekt en de wolven bezig om het paard daarvan te ontdoen ten einde het te kunnen verslinden; zonder aan het gevaar te denken, hetwelk hij zelf loopt, en alleen het verlies van zijn paard in het oog houdende, hetwelk zijn eenig vermogen en zijne broodwinning is, springt hij in de diepte, weert de wolven met zijnen knuppel af, en met eenen krachten arm zijn paard grijpende, trekt hij het uit den afgrond, en slaat den weg in naar zijne woning slechts een kwartiers uurs van daar gelegen, zich steeds tegen de wolven verdedigende die hunne prooi niet wilden laten varen en hem zonder ophouden vervolgden; drie uren bracht hij door om den weg af te leggen. Zeer nabij zijne woning gekomen, beginnen hem zijne uitgeputte krachten te begeven en drijft hij, der verlossing nabij, te bezwijken, maar hij heeft de tegenwoordigheid van geest om zich aan de staart van zijn paard te doen voortalepen, hetwelk hem weldra gelukkig aan zijn huis brengt, waar hem zijne vrouw en kinderen wachten. *Pérou* is een oud militair, die verscheidene veldtogten in dienst van Frankrijk heeft bijgewoond.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 29sten Januarij.

De laatst ontvangen papieren uit Rio-Janeiro maken gewag van eene insurrectie, welke in de provincie van Ceira uitgebarsten zou wezen, in den wil, of ten minste onder voorwendsel om den constitutionneln regeringsvorm te vernietigen en door het onbepaalde stelsel te doen vervangen. De Keizer had zich gehaast eene proclamatie uit te vaardigen, bij welke hij verklaart, met overeenstemming van zijnen raad, de werking van onderscheiden artikelen van het charter voor het oogenblik te schorsen, tot het nemen van des te krachtadiger maatregelen tegen de muitelingen.

Met de Noord-Amerikaansche couranten, welke de laatste pakboot van New-York aangebragt heeft, is geen nieuws betrekkelijk de Vereenigde Staten ontvangen. Het merkwaardigste, dat daarin gevonden wordt, bestaat in berigten omtrent Zuid-Amerika, en wel in brieven uit Venezuela, volgens welken de voornaamste steden dier provincie eene acte hebben opgemaakt, waarbij zij zich van de republiek van Columbia afscheiden. Men schijnt zich in de hoofdstad van Venezuela ongerust te hebben gemaakt over de besluiten, die wellicht op het aanstaande algemeen congres van Columbia genomen zouden worden met betrekking tot de in te voeren grondwet voor die republiek. Ook schijnen sommigen der voornaamste lieden niet zoo zeer te twijfelen aan de opregtheid van *Bolívar's* gevoelens dan wel aan de gepastheid zijner plannen voor het algemeene welzijn. Venezuela geniet rust en er heerscht orde; door de goede politie, welke er sedert twee jaren is opgericht, worden personen en eigendommen volkomen beschermd; de landbouw maakt er goede vorderingen; al wat men er behoeft is voortdurend van rust, en dit vreest men dat door woelingen van misnoegden of onlusten in andere gedeelten der republiek in geyaar zou gebragt worden, weshalve men het geraden vindt zich van het gemeenebest af te zonderen.

De provincie Venezuela is eene lange strook lands, die zich van het oosten naar het westen uitstrekt en ten noorden door de Caraïbische Zee bespoeld wordt; zij ligt ten oosten van het grondgebied van Columbia en is grootendeels daarvan afgescheiden. Binnen de tien graden van de Linie gelegen, is er de luchtgesteldheid op de kust en in de lage landen zeer heet, doch in de hoogere plaatsen gematigd en gezond. Hare hoofdstad is Caraccas en hare eerste haven La Guayra. Even als

het overige Spaansch-Amerika is die provincie eerder belangrijk door hetgeen zij eenmaal worden kan, dan door hetgeen zij thans is, daar zij eene zeer geringe bevolking heeft en nog geene rijwegen en geene bruggen over hare menigte rivieren bezit. Hare grootste voordeelen zijn gelegen in de gezondheid van verschillende gedeelten van haar land en in hare geschikte ligging voor den koophandel met Engeland en Noord-Amerika. Zonder Venezuela blijft de republiek van Columbia nog zeer groot en men verwacht niet, dat het congres maatregelen zal nemen om met geweld die afscheiding te verhinderen. Eer denkt men, dat het beproeven zal dit met vertoogen en in der minne te doen, en zich voorts bezig zal houden met het verbeteren van 's lands constitutie in het algemeen.

MENEFWERK.

OVER HET LEVEN VAN KOSCIUSJKO.

In tijden van binnenlandsche beroerten is degene, die zich aan het hoofd stelt, doorgaans zeker van ten minste voor een oogenblik grooten aanhang onder de misnoegden te vinden; des te meer dus *Kosciusjko*, wiens naam bij de geinsuerde Polen zoo dierbaar geworden was. Het volk stroomde van alle kanten toe; onbeperkte dictatorsmagt werd hem in handen gesteld. Opzigtelijk zijne werkzaamheid, voorzigtigheid en belangeloosheid heerschte en heerscht nog slechts eene stem. Hij wekte het Patriotismus der Polen op eene wijze op, die alleen uit de toenmalige stemming der natie voor hare onafhankelijkheid verklaarbaar is. In het jaar 1794 versloeg hij met een hoop boeren, het 6,000 man sterke Russische legerkorps der Generaals *Tormansow* en *Denisow* *Reclawice* geheel uit het veld. Kort daarna werden de Russen door een volksopstand uit Warschau gedreven. *Kosciusjko* brak met een leger van 20,000 man van voor Krakau op; maar nu ook hadden de Russen en Pruisen een dubbeld zoo sterk leger bij een verzameld. Nabij het dorp Sprotowa kwam het tot een veldslag. Lang duurde de ongelijke strijd. Eindelijk werd *Kosciusjko* genoodzaakt, om terug te moeten trekken; maar zijne retraite ging met orde en werd volbragt naar Warschau. Rondom deze groote openliggende stad had men veldverschansingen opgeworpen. De werkzaamheid en ijver des Poolschen Veldheers, ondersteund door de vaderlandsheevende pogingen en opofferingen van Warschau's ingezetenen, bragten binnen korten tijd eene soort van vaste legerplaats tot stand, welke, hoezeer onvolkomen als zij van de zijde der kunst beschouwd werd, door de dapperheid harer verdedigers aan de vereenigde aanvallen van Russen en Pruisen het hoofd bood. Warschau's verdediging en het gevolg daarvan moest aan alle volken, die door magtiger en talrijker vijanden aangegrepen werden, als een schitterende daad voor oogen zweven, maar de verwijftheid en het gebrek aan echt Patriotismus, geeft bij de moderne volken te veel aanlokkends aan den weg van capitulation, overeenkomsten, en verdragen. Daarbij komen de verkeerde begrippen, aangaande den invloed der bevestigingskunst op het hedendaags krijgswezen. Hunne krachten te vergeefs bij Warschau verspildende en in den rug door partijgangers der Insurgenten bedreigd, vonden de Russen en Pruisen het raadzaam, om het beleg van Warschau op te heffen. *Kosciusjko* liet hen door stroopkorpsen verontrusten; hij zelfs bleef met de kern zijner krijgsmagt in Warschau stand houden; versterkt door de verschansingen, organiseert hij aldaar troepen, en werkt de kabalen onder de Polen zelfs tegen. Men heeft hem, wegens deze schijnbare werkeloosheid, gelaakt, die, bij de laatste beslissende ontkooping, nog in bitterheid toenam. De terugtogt der Russen had voornamelijk ten doel gehad, om de meer verwijderd gestationeerde strijdkrachten, bijeen te zamelen. Weldra naderde eene talrijke Russische armee. *Kosciusjko* rukte met zijne 20,000 Polen den vijand te gemoet. Nu vatte hij het ontwerp op om den Generaal *Fersen* van het Russische hoofdleger af te snijden. Hij droeg het opperbevel der Poolsche hoofdarmee over aan Vorst *Poniatowski*, en legerde zich bij Maciewwie, alwaar hij in ailerijl verschansingen opwierp. Maar ziet, zijn ontwerp werd aan de Russen, door verraad, openbaar gemaakt. *Fersen*, door het korps *Demisow* versterkt, viel op *Kosciusjko's* verschansingen aan. De vijand werd tot drie malen toe terug geslagen, doch nu was juist *Suwarow* met versche benden op het slagveld aangekomen.

De onverwachte aankomst van *Suwarow* verduubelde bij de Russen den moed en het zelfvertrouwen; en de Polen werden verslagen, hun veldheer werd zwaar gewond en gevangen genomen. *Kosciusjko* is de krijtiek over zijne krijgsvaardigheden, over zijne militaire ondernemingen niet kunnen ontgaan; onder het groot getal menschen, die zich

tot zijne beoordeelaars hebben opgeworpen, verdient vooral dat, hetwelk Scupe daarvan zegt, eene bijzondere opmerksaamheid. De Heer Falkenstein bevestigd zich om de ongunstige beoordeelingen, zoo al niet volkomen te wederleggen, echter te ontzenuwen en krachteloos te maken. Anderen hebben de zaak dus beschouwd; alle ondervindingen en Revolutie-oorlogen bewijzen, dat hij die Insurgentenbenden aanvoert, alleentijds op het Euthasiusmyz zijner krijgslieden met gewisheid rekenen mag, en dat hij de plans, welke bij de reguliere armeeu als het ware tot wet dienen, ganschelijk buiten zijne berekening moet laten, en uitsluitend zijn vertrouwen moet stellen op de opgewondenheid der gemoederen, op de geestdrift, op het staatkundige, of, zoo men wil, Patriotische Fanatismus, waarmede zijne aanhangelingen bezielde zijn. Voor de verdediging van aangeboren regten, voor het bevechten der verloren vrijheid en Integriteit, greep het beste deel der Polen de wapenen op, maar deze wakkere lieden hadden niet enkel en alleen den buitenlandschen vijand te bestrijden, zij hadden daarenboven ook nog te worstelen met de gebreken van een in duisterheid opgewassen gepeupel, met de hartstogten en het bijzonder belang van enkele magtaten, en met de boven dit alles gevaarlijke Intrigues der vreemde Kabinetten, die het zich tot een hoogst ongelegene zaak stelden om het tweedrachts-vuur in Polen, door telkens bijgebragt nieuw voetsel, gaande te houden. En zoo werd het door dit alles een al te ongelijke strijd; een gelukkig toeval moest te hulp komen, wanneer het hooge doel van alle die pogingen bij mogelijkheid zoude kunnen bereikt worden. Zich in het van verschan-singen omringde Warschau te werpen, bleef altijd nog als laatste hulpmiddel of eindelijke toevlugt overig. Kosciuszko zag vooruit, dat hij door Russlands overmagt, indien er geen onverwachte uitkomst zich opdeed, weldra zoude ter neder gedrukt en overweldigd worden. Voor en al eer zich in Warschau als laatste schuilplaats te werpen, wilde hij den weg der offensieve bewegingen beproeven, hij wilde in plaats van verdediger te blijven, aanvalser worden; had hij het legerkorps van *Firsz* kunnen vernietigen wie weet of het hem niet gelukt ware, *Sawarow* terug te slaan. Zijn plan leed bij de uitvoering schipbreuk; hij zocht nu in het strijperk den dood; maar hij vond dien niet. Keizer *Paul* gaf hem de vrijheid weder, verhoonden met een geschenk van vijftien honderd roepen. Het aanbod om in Russischen dienst te treden, wees *Kosciuszko* beleefdelijk, maar niet minder standvastig van de hand. Hij begaf zich naar Noord Amerika; maar nog voor dat hij derwaarts de reis aannam, zond hij den Keizer van Rusland de gelden terug, welke die Monarch hem had doen toekomen, en weigerde ook de geschenken aan te nemen van het Landgoed en de 1500 hoeren welke de Keizer hem gegeven had. In Amerika werd hij met een geestdrift, die hem als held hoogelijk vereerde, maar die ook niet minder de Natie, welker gasterijheid hij kwam invoeren, tot eene wezenlijke eer verstrekte, ontvangen en opgenomen. In het huis van *Washington* doorleefde hij eenige gelukkige jaren. Het Congres droeg hem eene zending naar Frankrijk op. De kennis, die hij hier met eene Zwitsersche familie maakte, hield hem, na dat reeds zijn last volbragt en zijne zending voleindigd was, in Frankrijk terug. Te vergeefs stelde destijds *Napoleon* alle kunsten der welsprekenheid te werk, om hem over te halen, dat hij zijne Keizerlijke krijgsbaanier mogt volgen. *Kosciuszko* had namelijk aan Keizer *Paul* beloofd, om nooit weder tegen Rusland de wapenen te zullen voeren, en hij hield zijn woord. Een door *Napoleon* in Polen op *Kosciuszko's* naam verspreid Manifest, is een ondergeschoven stuk. Keizer *Alexander* betuigde in Parijs den Poolchen held zijne hoogachting, *Kosciuszko* gaf hem den raad, om aan Polen eene constitutie te geven gelijkvormig aan de Britsche, en dit land steeds als een op zichzelf bestaande Koninkrijk te regeren. Niet langen tijd daarna ging *Kosciuszko* naar Solothurn, in welke plaats hij in het jaar 1817 zijn leven onder studie en het uitdoelen van weladen ten einde bragt. *Kosciuszko* behoorde buiten bedenking tot de weinige hoofden van Insurgenten, die tot zijnen dood toe niet zichzelf in vrede levende, algemeene pochtiging genoot, en dit wel gewis, omdat hij de verheven roeping, welke hij zich ten doel gesteld had, de heijlrijling namelijk van zijn dierbaar vaderland, nimmer door eene onwaardige handeling ontceerde, vernedigde of bezwalkte. Daar, waar de deugd haron aetel gevestigd heeft, verstormen ten langen laatste nauwer, nijd, of hoe verder al die hatelijke ondeugden genaamd mogen zijn. Onverschillig of het in geluk of ongeluk zij, het vermogen der deugd is zoo groot, dat zij van den onderdrukkenden de schatting zijner achting tegen zijn wil ontvangt.

ADVERTENTIËN.

Den Kassier Weesmeester der Nederlandsche Israëlitische Gemeente, zal na den 11^{en} Junij aanstaande, ten zinnen Huize, 's namiddags van 3 tot 5 uren, vooreen, om aan de Crediteuren

van de tot liquiditeit gebragte Boedels: **JOS. SAL. HELJMANS, MOS. HELJMANS, BENJ. ELIAS, SAL. MAR. SAMSON,** en **DD. JB. JUDA,** alsmede van de Boedels: **IK. JB. GOEDMAN, EML. SAL. EMANUELS, Wed. MAR. SAL. SAMSON,** en **JUDA JB. JUDA** (Tweede Repartitie), de hun kompeteerende penningen uit te keeren.

Paramaribo den 24 Mei 1830.

S. ALEXANDER,
Gezw. Klerk.

Ingevolge het Achttiende Artikel der Instructie en Ordonnantie voor de Weeskamer der Nederlandsche Israëlitische Gemeente, wordende door mij Gezworen Klerk van opgemelde Kamer, gedagvaard, de Crediteuren van de Insolvente Boedels: **JOSUA DE FONSECA BRANDON,** zich bevonden hebbende in den Boedel **ELB. ZADK. SOESMAN, JR. SM. DE VRIES** en Huisvrouw **EVA JB. SM. DE VRIES,** geboren **POLAK,** en **LEVIJ MEIJER ARONS,** om op Woensdag den 2^{den} Junij aanstaande, te compareeren, in het Locaal van Heeren Regenten, op de plaats van de Synagoge van de Gemeente voormeld, ten einde aldaar te examineeren, de Rekening en Verantwoording dier Boedels, met de Chartres en Papieren tot dezelve specteerende, alsmede de opgegevene pre-tentiën op het een en ander, hunne schriftelijke debatten of oppositie ter Weeskamer te fourneeren, op pene van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo den 24 Mei 1830.

S. ALEXANDER,
Gezw. Klerk.

2de Advertentie.

M. A. SALOMONS zal **MORGEN** om 9 uren op Vendu Verkoopen: Provisien en Stukgoederen.

Alsmede een nieuwe Engelsche *Com-buis* en toebehooren.

Voorts nog een Extra blaauw Porcelein Tafelservies.

Wed. C. S. GOMPERTS zal op Woensdag den 26 dezer, des morgens ten 9 uren, op Vendu Verkoopen: Provisien en Stukgoederen &c

J. P. L. WEIMANN, heeft ontvangen per de Suriname en den Amstel, en presenteert te Koop:

Boter, Zm. en Kom. Kazen, Hammen, Osseribben, gerookte en gezoute Ossetongen, zout Vleesch, Pekelspek, Rolpens, Worst, Saucijsjes, Zuurkool, Haring, Labberdaan, Anchovis, groene Erwten, Capucijnders, Augurkjes, Morrellen, Zoete Olie, Kruidenierijen, Liqueuren, Banket, Roode, Rhijnsche en Madera Wijn, Kurken, Genever en Brandewijn, Specerijen, zwarte en Jamaica Peper, Smaif, Tabak, cabaal en gemonteerde Pijpen, Weichel Roeren, Bamboes en Doornstokken, Karawatsen, Kruidhoorns, enkele en dubbelde Hagelzakken, Clarinetten, Dwars- en Pijpers Fluiten, Dam- en Schaakborden, fijne Engelsche Scheer- en Pennemessen, Liqueurkelders à 4 en 6 Flesschen, groene Kaarschermen, Bouillon Koppen en Bloemvasen met glazen Stulp en

Bloem, Eau de Cologne, sijne Carette Dames Kammen.

Fijne en ordinaire heele en halve pa. Linnen, fijn zwart en blaauw Laken en Circasienne Camizoolenstof, blaauwe en grijze Nankinet, Boekjesstreep, O. L. geele Nanking, roode en geelo Bauda-noes en zwarte Zijde Doeken, zwarte Zijde Kouzen en Handschoenen, zwarte Lampher, Crip, zwarte grijs Callico's, Cambricqs, Beddekleedjes, Schirting, rood Vlaggedoek, groene Pantoffels, hooge en lage Plantagie Schoenen, en andere Goederen meer.

Aangebragt per Kapt. **W. LANDZAAT** en **C. J. KAR,** en te bekomen bij den Ondergeteekende:

Alle soorten van gekleurde Taffen; Satijnen en Kreppen, zwart zwart Patent Zij en zwart Fluweel voor Vesten, zwarte en witte Kante Tules in alle breedten, dito extra mooi kante Shawls en Ovaals, alle soorten van nieuwe modische Kreppen en Gazen, Dames Doekjes, dito Zijde en Batiste Heeren Doekjes, zwarte en witte Zijde Heeren en Dames Kousen, alle soorten Pinte Kantten, gefestonneerde Strooken en Tusschenzetsels in Nege, extra mooie Modernese Linten voor Hoeden en Sjerpen, Chinille, Zijde en Katoene Koorden, Zijde Kabretten en Leere Heeren en Dames Handschoenen, zwarte en witte Oost-Indische Neteldoeken en Batisten in alle breedten, nieuw-modische Calico's naar de laatste smaak, extra mooie geborduurde Neteldoeken, Kamerdoeken en Gazen, dito Fransche Batisten, Piké en sijne Satinetten, zwarte en gekleurde Prince Stoffen, nieuwe modische zwart Paardehaar voor Canapé en Stoelen-Overtreksel, Linnen in soorten, witte en gekleurde Franjes in alle soorten, Heeren en Dames Katoene Kousen en Sokken in soorten, alle soorten Mans, Vrouwen en Kinder Schoonen, Laarsen en Pantoffels, nieuw-modische Mans en Kinder Hoeden en Patten, in soorten.

Allerbeste Boter in vaatjes van 14 lb; **Z. M. Kaas,** dito Kasseere Zoetemelksche Kazen, dito gezouten en gerookt Vleesch, Worst en Tongen, nieuwe Augurken en Olijven, Engelsche Mosterd, Vruchten op Brandewijn, versche gedroogde Appelen, Peeren, Prui medanten, Rozijnen, Korinten, zoete tafel-, kraak- en bittere Amandelen bij stoopen en ponden, nieuwe gepelde Clarst en Spaansche Erwten, alle soorten Specerijen en Anijszaad, Likeuren, beste Madera Wijn, opregte Eau de Cologne en veel meer andere Goederen, alle tot-civiele en minste prijzen, bij

M. J. COSTER.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGANG NAARD.

De Noord Amerikaansche Brik *Cassypium*, Kapt. **R. P. STANWOOD JR.,** naar *Gloucester;* lading: 265 vaten Malassie.

Gedrukt te Paramaribo, bij de *Enrre* **J. FRINK.**